

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zagreb

KLASA: 041-01/21-03/51
URBROJ: 613-03-21-10
Zagreb, 8. prosinca 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Možemo! –
politička platforma
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2020.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2020.	16
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Možemo! – politička platforma (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe 14. ožujka 2019., upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je Ulica Petra Berislavića 12, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Statutom, koji je Skupština Stranke donijela 13. ožujka 2019., utvrđeni su naziv, sjedište i znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja, članstvo, oblici organizacije, način odlučivanja upravnih tijela, sredstva za rad i način postupanja s imovinom u slučaju prestanka djelovanja te druga pitanja važna za rad Stranke.

Programom je utvrđeno da Stranka svoju politiku gradi na viziji zelene razvojne države te na nizu ambicioznih i budućnosti okrenutih ekonomskih i socijalnih politika u cilju stvaranja pravednog, zelenog, solidarnog i prosperitetnog društva.

Prema Programu i Statutu, ciljevi osnivanja Stranke su: povećanje kvalitete života ljudi uz ekološku odgovornost prema sadašnjim i budućim generacijama; smanjenje nejednakosti na svim razinama (nejednakosti regija, ekonomskih, socijalnih i pravnih nejednakosti te nejednakosti u pristupu javnim uslugama i dobrima); realizacija decentraliziranog lokalno usmjerenog razvoja; jačanje energetske i prehrambene neovisnosti Republike Hrvatske; smanjivanje ekološkog otiska; unaprjeđenje obrazovanja i znanosti, poticanje istraživanja, inovacija, slobode izražavanja, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva; poticanje ekonomske demokracije, smanjivanje prekarnih oblika rada i jačanje pregovaračke moći radnika kroz kvalitetnu regulaciju radnih odnosa i sindikalnog udruživanja; definiranje razvojnih prioriteta u otvorenim demokratskim procesima s građanima; jačanje ključnih poluga socijalne države (obrazovanja, socijalnih usluga i zdravstva); modernizacija javne infrastrukture te obrana javnih dobara i usluga od privatizacije i deregulacije; reformiranje postojeće socijalne države prema načelima univerzalnosti, emancipacije, jednakopravnosti i rodne ravnopravnosti; kreiranje pravednog i progresivnog poreznog sustava; stvaranje društva koje svim svojim stanovnicima jamči jednakost pred zakonom i državnim tijelima te osigurava efikasnost i predvidljivost pravnog sustava; borba protiv klijentelizma i korupcije koje su državu i društvo u posljednjih 25 godina otele iz domene javnog interesa i stavile ih u službu privatnih interesa; organizacija upravnog aparata temeljenog na potrebama građana i društva u cjelini; provedba teritorijalnog preustroja na principu okrupnjivanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako bi im se osigurali resursi za stvarnu decentralizaciju i lokalno usmjeren, promišljen razvoj; stvaranje otvorene i transparentne uprave s razvijenim instrumentima građanskog nadzora i drugih oblika sudjelovanja građana u donošenju odluka te jačanje demokratskih institucija i unaprjeđivanje oblika predstavničke i direktne demokracije. U ostvarivanju ciljeva Stranka surađuje s drugim političkim strankama, organizacijama civilnog društva, građanskim inicijativama i pojedincima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu. Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća njezin Statut, Program i ciljeve. Članom se postaje dobrovoljnim potpisivanjem pristupnice i upisom u popis članova, na temelju odluke Upravnog odbora o primanju u članstvo.

Upravna tijela Stranke su: Skupština, Upravni odbor te dvoje koordinatora.

Skupština je najviše upravno tijelo Stranke koju čine svi članovi Stranke. Skupština Stranke usvaja Statut i Program Stranke te njihove izmjene i dopune; bira i razrješava dvoje koordinatora Stranke te članove Upravnog odbora; usvaja plan rada i financijski plan te godišnji izvještaj o radu i godišnji financijski izvještaj; prema potrebi osniva radne grupe te raspravlja i odlučuje o žalbama na odluke Upravnog odbora o isključenju članova; usvaja odluku o prestanku djelovanja Stranke i raspodjeli imovine u slučaju prestanka djelovanja; donosi odluke o izlasku na izbore, predizbornim i poslijeizbornim koalicijama s drugim političkim strankama, odabiru kandidata Stranke na izborima, rangiranju kandidata na izbornim listama, usvajanju izbornog programa Stranke, podršci kandidatima drugih političkih stranaka na izborima te raspravlja i odlučuje o ostalim pitanjima od interesa za Stranku. Skupština se sastaje prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Upravni odbor Stranke ima sedam članova (od kojih su najmanje tri žene), a čine ga dvoje koordinatora te petero članova koje bira Skupština iz redova članova Stranke. Upravni odbor upravlja radom i poslovanjem Stranke između dvije sjednice Skupštine; usvaja odluke o iznosu godišnje članarine i o promjeni adrese sjedišta Stranke; predlaže dnevni red sjednice Skupštine, predlaže Skupštini izmjenu Statuta i Programa Stranke, plan rada i financijski plan te godišnji izvještaj o radu i godišnji financijski izvještaj; odlučuje o primanju članova i povredama prava i dužnosti članova Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Upravni odbor sastaje se prema potrebi, a najmanje četiri puta godišnje.

Dvoje koordinatora Stranke predstavlja i zastupa Stranku, iznosi političke stavove, saziva i predsjedava sjednicama Skupštine, provodi odluke Skupštine i Upravnog odbora te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Bira ih Skupština iz redova članova Stranke, na mandat u trajanju od dvije godine. Od dvoje koordinatora najmanje jedan koordinator mora biti žena. Tijekom 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2021.) koordinatori Stranke su Sandra Benčić i Teodor Celakoski. Prema Rješenju Ministarstva pravosuđa i uprave od 14. travnja 2021., Stranku uz dvoje koordinatora Stranke zastupa i Tomislav Domes, član Upravnog odbora Stranke.

Rad Stranke organiziran je kroz sjednice Skupštine Stranke i drugih upravnih tijela.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi od članarina, imovine u vlasništvu Stranke, dobrovoljnih priloga (donacija), prodaje propagandnih materijala, organiziranja stranačkih manifestacija te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Osim Statuta, donesen je i Etički kodeks Stranke.

Koncem 2020. Stranka nije imala zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Prema Odluci o imenovanju osobe odgovorne za kontrolu (likvidaturu) poslovne dokumentacije iz travnja 2019., likvidator je obavezan provjeriti formalnu, materijalnu i računsku točnost svih knjigovodstvenih isprava koje su osnova za evidentiranje poslovnih događaja, kako bi se utvrdila njihova ispravnost i potpunost; knjigovodstvene isprave koje nisu ispravne i potpune vratiti izdavatelju uz uputu o načinu ispravka pogreške, a ispravne i potpune knjigovodstvene isprave odobriti potpisom uz navođenje datuma i oznake likvidirano. Osoba odgovorna za kontrolu (likvidaturu) dokumentacije obavljala je formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava (ulaznih računa i druge knjigovodstvene dokumentacije).

Računovodstvene poslove obavlja ovlaštena pravna osoba na temelju Ugovora o obavljanju računovodstvenih usluga iz ožujka 2019.

Etičkim kodeksom Stranke iz prosinca 2020. utvrđena su načela ponašanja i postupanja svih članica i članova Stranke i platforme Možemo! u javnosti i u suradnji s drugim političkim i društvenim subjektima. Također, uređeno je postupanje u slučaju povrede načela utvrđenih Etičkim kodeksom. Tijekom 2020. nije bilo postupanja po Etičkom kodeksu.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem mrežnih stranica Stranke (Program i Statut Stranke, izborni programi i druge informacije o radu i djelovanju Stranke), društvenih mreža (Facebook, Instagram, Twitter) i medijskih priopćenja te organizacijom javnih događanja (konferencije za medije, javne akcije i medijski nastupi predstavnika Stranke). Unutarnju komunikaciju provodi na sjednicama Skupštine i drugih tijela Stranke (izravno ili putem videokonferencija).

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. doneseni su u studenome 2019., a njihove izmjene i dopune u prosincu 2020. Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2020. sadrže Plan prihoda i rashoda (uključujući očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2019. i najviši postotak preraspodjele sa stavke rashoda), Plan zaduživanja i otplata, Obrazloženje Financijskog plana te Postupak za donošenje izmjena i dopuna financijskog plana.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020. planirani su prihodi u iznosu od 2.439.406,00 kn te rashodi u iznosu od 1.454.334,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima (iz državnog proračuna) u iznosu od 1.614.904,00 kn, prihode od povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 392.500,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 282.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 150.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 2,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 936.139,00 kn, rashode u vezi s financiranjem povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 515.595,00 kn i financijske rashode u iznosu od 2.600,00 kn. Financijskim planom za 2020. te njegovim izmjenama i dopunama planiran je rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca 2019. u iznosu od 17.000,00 kn.

Obrazloženje Financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u 2020. (Godišnji program rada).

U obrazloženju skupina prihoda i rashoda, uz svaku skupinu prihoda i rashoda navedeno je koje prihode i rashode obuhvaćaju, očekuje li se njihovo ostvarenje u 2020. te za pojedine prihode (po posebnim propisima iz proračuna i od povezanih neprofitnih organizacija) i rashode (u vezi s financiranjem povezanih neprofitnih organizacija) osnova na temelju koje je planirano ostvarenje (izbori za zastupnike u Hrvatski sabor – naknada troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna te sporazum s koalicijskim partnerima). U Financijskom planu te Izmjenama i dopunama Financijskog plana, u dijelu koji se odnosi na postupak donošenja izmjena i dopuna Financijskog plana navedeno je da se izmjene i dopune donose u slučaju značajnih odstupanja u prihodima i rashodima predviđenim godišnjim Financijskim planom, a značajnim odstupanjem smatra se odstupanje u visini od 40,0 % i više.

Godišnji program rada za 2020. sadrži ciljeve (koji su istovjetni ciljevima osnivanja Stranke prema Statutu) i planirane aktivnosti, a njegove izmjene i dopune, uz planirane ciljeve i aktivnosti, sadrže i potrebna sredstva za njihovo ostvarivanje u ukupnom iznosu od 938.739,00 kn, što je 515.595,00 kn manje od rashoda planiranih Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020. Planirane aktivnosti odnose se na: sudjelovanje na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor (izborna promidžba), za što su planirana sredstva u iznosu od 765.989,00 kn; redovito javno iznošenje stavova Stranke o aktualnim političkim pitanjima putem mrežnih stranica Stranke, društvenih mreža i medijskih priopćenja, kroz organizaciju javnih događanja (konferencije za medije, javne akcije, medijski nastupi predstavnika Stranke i slične aktivnosti) te prema potrebi oglašavanjem u medijima i na društvenim mrežama, proizvodnju promotivnih tiskanih materijala i rekvizita za javne akcije; organizaciju najmanje dvije sjednice Skupštine i četiri sjednice Upravnog odbora; organizaciju redovnih sastanaka članova i simpatizera Stranke radi raspravljanja o stavovima Stranke te aktualnim političkim i drugim pitanjima, za što su planirana sredstva u iznosu od 153.200,00 kn. Osim planiranih sredstava za realizaciju navedenih aktivnosti, planirana su i sredstva za organizacijske troškove Stranke (troškovi knjigovodstvenih i bankarskih usluga te sitnog inventara) u iznosu od 19.550,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. te njihove izmjene i dopune i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u 2020. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja.

U vrijeme obavljanja revizije Državnom uredu za reviziju dostavljen je Financijski plan Stranke za 2020. te njegove izmjene i dopune, koji su doneseni na sjednicama Skupštine Stranke u studenome 2019. i prosincu 2020., a sadrže Plan prihoda i rashoda (uključujući očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2019. i najviši postotak preraspodjele sa stavke rashoda), Plan zaduživanja i otplata, Obrazloženje Financijskog plana te Postupak za donošenje izmjena i dopuna financijskog plana.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.919.582,00 kn, što je 1.650.366,00 kn ili 613,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 519.824,00 kn ili 21,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	0,00	1.099.309,00	-
2.	Prihodi od članarina	14.760,00	154.775,00	1 048,6
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	170.455,00	275.480,00	161,6
4.	Drugi prihodi	84.001,00	390.018,00	464,3
	Ukupni prihodi	269.216,00	1.919.582,00	713,0

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 1.099.309,00 kn ili 57,3 % te drugi prihodi u iznosu od 390.018,00 kn ili 20,3 %. Svi drugi prihodi (od dobrovoljnih priloga / donacija te od članarina) ostvareni su u iznosu od 430.255,00 kn i imaju 22,4 % udjela u ukupno ostvarenim prihodima.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.099.309,00 kn, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 848.915,00 kn i prihode od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 250.394,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 848.915,00 kn ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici, a sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta, prema konačnim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor.

Na temelju odredaba članaka 7. i 10. spomenutog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u srpnju 2020. Odluku o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 90/20), prema kojoj su Stranci za razdoblje od 22. srpnja do 31. prosinca 2020. raspoređena sredstva ukupno u iznosu od 848.915,00 kn (od čega 369.435,00 kn od 22. srpnja do 30. rujna 2020. i 479.480,00 kn od 1. listopada do 31. prosinca 2020.), za osvojenih pet zastupničkih mjesta (četiri zastupnika i jedna zastupnica) na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor održanim 5. srpnja 2020. (10. saziv Hrvatskog sabora). Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na žiroračun Stranke u kolovozu i listopadu 2020.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 250.394,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 42. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Odlukom o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 64/20). Prema navedenoj Odluci, političke stranke i neovisne liste i kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 135.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se naknada troškova izborne promidžbe pojedinoj političkoj stranci, odnosno neovisnoj listi, odnosno kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe. Po održanim izborima, Stranka je s koalicijskim partnerima osvojila ukupno sedam zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru te ostvarila prihode u iznosu od 765.989,00 kn odnosno u iznosu ostvarenih ukupnih troškova izborne promidžbe (prema Financijskom izvještaju za financiranje izborne promidžbe). Sredstva iz državnog proračuna su sredinom rujna 2020. uplaćena na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka je ostvarena sredstva iz državnog proračuna s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe u studenome 2020. uplatila na žiroračune koalicijskih partnera (pet političkih stranaka) u iznosu od 515.594,00 kn te na redovni žiroračun Stranke u iznosu od 250.394,00 kn (prema Dodatku Koalicijskom sporazumu o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike u Hrvatski sabor iz studenoga 2020.).

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 154.775,00 kn, što čini 8,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članske doprinose u iznosu od 147.945,00 kn i članarine u iznosu od 6.830,00 kn.

Prema odredbi članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, članarina, odnosno članski doprinos je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća stranci na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Nadalje, prema odredbama Statuta Stranke, članovi su obvezni plaćati godišnju članarinu, a iznos članarine za svaku godinu određuje Upravni odbor posebnom odlukom. Upravni odbor Stranke donio je u listopadu 2019. Odluku o članskom doprinosu te u veljači 2020. Odluku o iznosu godišnje članarine za 2020. Najmanji iznos članarine koji su članovi Stranke dužni uplatiti za 2020., prema Odluci o iznosu godišnje članarine za 2020., je 10,00 kn; članarinu su dužni uplatiti najkasnije do 31. prosinca 2020. na središnji bankovni račun Stranke; ako član do navedenog dana ne uplati članarinu, briše ga se iz članstva (članstvo se obnavlja uplatom članarine za 2020.). Prema Odluci o članskom doprinosu, članski doprinos je svaka uplata člana Stranke tijekom godine za koju kao svrha uplate nije navedeno da je članarina; uplatom članskog doprinosa član pridonosi ostvarivanju aktivnosti zbog kojih je Stranka osnovana te u cijelosti podupire njezin rad; iznos članskog doprinosa nije utvrđen nego proizvoljan, a uplata se obavlja prema mogućnostima, bez vremenskog ograničenja.

Prema podacima Stranke o broju članova, Stranka je koncem 2020. imala 92 člana. Stranka je izdavala potvrde o primitku članarina i vodila evidenciju o primljenim članarinama / članskim doprinosima. Prema navedenim potvdama i evidenciji, članarinu su tijekom 2020. uplatila 82 člana u iznosu od 55.315,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 10,00 kn do 6.000,00 kn), od čega se 55.195,00 kn odnosi na članarinu za 2020., a 120,00 kn na članarinu za 2019. Članske doprinose uplatilo je 37 članova u iznosu od 99.460,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 35,00 kn do 10.000,00 kn). Prema obrazloženju Stranke, članovi Stranke koji do konca godine nisu uplatili članarinu brisani su iz članstva početkom 2021., a uplatom članarine za 2020. tijekom 2021. ponovno su postali članovi Stranke.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 275.480,00 kn, što je 14,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 187.203,00 kn i redovitih političkih aktivnosti tijekom godine u iznosu od 88.277,00 kn. Prema odredbi članka 2., točke 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, dobrovoljni prilozi ili donacije su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci, nezavisnom zastupniku i nezavisnom vijećniku za njihov politički rad odnosno političkoj stranci, neovisnoj listi, listi grupe birača i kandidatu za financiranje izborne promidžbe te organizacijskom odboru za financiranje referendumske aktivnosti.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje redovne političke aktivnosti odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu od 146 fizičkih osoba u iznosu od 81.277,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 40,00 kn do 10.000,00 kn) i dvije pravne osobe u novcu u iznosu od 7.000,00 kn (dvije pojedinačne uplate u iznosu od 1.000,00 kn i u iznosu od 5.000,00 kn). Dobrovoljni prilozi (donacije) za financiranje izborne promidžbe primljeni su od 318 fizičkih osoba u novcu u iznosu od 176.703,00 kn (u pojedinačnim iznosima od 10,00 kn do 20.000,00 kn) i dvije pravne osobe u novcu u iznosu od 8.000,00 kn (pojedinačno u iznosu od 5.000,00 kn i 3.000,00 kn). Također, u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba pogrešno su evidentirana sredstva doznačena od jednog koalicijskog partnera prema Koalicijskom sporazumu za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 2.500,00 kn.

Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum. Fizičke i pravne osobe koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) dostavile su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Za dobrovoljne priloge (donacije) čija je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 kn, u skladu s odredbom članka 18., stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, s davateljima dobrovoljnih priloga (donacija) zaključeni su ugovori o donaciji. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde i vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 390.018,00 kn, a odnose se na prihode od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 390.000,00 kn, uplaćeni članski doprinos (pogrešno evidentiran) u iznosu od 10,00 kn te prihode od financijske imovine (pozitivne tečajne razlike i zatezne kamate) u iznosu od 8,00 kn. Prihodi od koalicijskih partnera ostvareni su od pet političkih stranaka (Zagreb je naš!, Nove ljevice, Radničke fronte, Održivog razvoja Hrvatske i Za grad), na temelju Koalicijskog sporazuma o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. iz lipnja 2020. i Dodatka navedenom Sporazumu iz studenoga 2020.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 955.748,00 kn, što je 701.216,00 kn ili 275,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 498.586,00 kn ili 34,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	252.918,00	945.278,00	373,7
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	238.431,00	818.975,00	343,5
1.2.	Drugi materijalni rashodi	14.487,00	126.303,00	871,8
2.	Financijski rashodi	1.614,00	7.189,00	445,4
3.	Drugi rashodi	0,00	3.281,00	-
	Ukupni rashodi	254.532,00	955.748,00	375,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	269.216,00	1.919.582,00	713,0
	Višak prihoda	14.684,00	963.834,00	6 563,8

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 818.975,00 kn ili 85,7 %. Svi drugi rashodi (drugi materijalni rashodi, financijski i drugi rashodi) ostvareni su u iznosu od 136.773,00 kn i imaju 14,3 % udjela u ukupno ostvarenim rashodima. Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 955.748,00 kn, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni su rashodi u iznosu od 767.369,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 762.589,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 4.780,00 kn) te za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 188.379,00 kn.

Sredinom lipnja 2020. Stranka i pet političkih stranaka (Nova ljevica, Radnička fronta, Održivi razvoj Hrvatske, Zagreb je naš! i Za grad – dalje u tekstu: koalicijski partneri) zaključile su Koalicijski sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. (dalje u tekstu: Koalicijski sporazum) te u studenome 2020. Dodatak Koalicijskom sporazumu. Koalicijskim sporazumom, između ostalog, utvrđene su koalicijske liste u jedanaest izbornih jedinica i redoslijed kandidata na listama te način financiranja izborne promidžbe; Stranka je nositelj Koalicijskog sporazuma, a kao poseban račun za financiranje izborne promidžbe (na koji će se uplaćivati sredstva i s kojeg će se podmirivati troškovi izborne promidžbe) koristiti će se račun za posebne namjene koji je Stranka otvorila kod poslovne banke. U Koalicijskom sporazumu također je navedeno da će koalicijski partneri zajednički financirati izbornu promidžbu te na poseban račun za financiranje izborne promidžbe uplatiti ukupno 550.000,00 kn, od čega su Stranka i Zagreb je naš! obvezne uplatiti po 150.000,00 kn, Radnička fronta 100.000,00 kn, Nova ljevica 90.000,00 kn, Za grad 50.000,00 kn te Održivi razvoj Hrvatske 10.000,00 kn (najmanje 50,0 % do 17. lipnja 2020., a preostali iznos do 24. lipnja 2020.); da svaki koalicijski partner odlučuje u koju svrhu će u izbornoj promidžbi koristiti uložena sredstva te da se dobrovoljni prilozi (donacije) koji se uplaćuju na poseban račun za financiranje izborne promidžbe smatraju zajedničkim sredstvima namijenjenim isključivo za financiranje izborne promidžbe. Nadalje, navedeno je da će se prikupljena neutrošena sredstva vratiti svim koalicijskim partnerima proporcionalno njihovim uplatama na poseban račun; ako se ostvare sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna, koalicijski partneri dogovorit će se oko podjele navedenih sredstava razmjerno uplaćenim sredstvima do iznosa uplaćenih sredstava, a ako nakon toga preostane sredstava, podijelit će se razmjerno uplaćenom iznosu sredstava svakog koalicijskog partnera. Koalicijskim sporazumom nije jasno utvrđen način obračuna ukupnih troškova izborne promidžbe (koji dio rashoda odnosno obveza financira pojedini koalicijski partner) te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedinog koalicijskog partnera (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima).

Stranka je za potrebe financiranja troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor sredinom lipnja 2020. otvorila poseban račun. Do konca srpnja 2020. na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe Stranka i koalicijski partneri uplatili su ukupno 573.955,00 kn (Stranka 181.455,00 kn, Zagreb je naš! 150.000,00 kn, Radnička fronta 100.000,00 kn, Nova ljevica 90.000,00 kn, Za grad 50.000,00 kn te Održivi razvoj Hrvatske 2.500,00 kn). Navedena sredstva (kao i dobrovoljni prilozi / donacije) za financiranje izborne promidžbe) u poslovnim knjigama Stranke evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani u okviru prihoda (iako se, prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, ne smatraju donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe). Sastavljen je Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe od 10. lipnja do 4. kolovoza 2020. s propisanim sastavnim dijelovima, koji je u propisanom roku dostavljen Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema spomenutom Financijskom izvještaju, ukupni primici za financiranje izborne promidžbe iznose 765.993,00 kn, troškovi izborne promidžbe iznose 765.989,00 kn te višak primitaka iznosi 4,00 kn. U poslovnim knjigama Stranke prihodi za financiranje izborne promidžbe evidentirani su u iznosu od 761.159,00 kn, što je 4.834,00 kn manje od prihoda iskazanih u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe (u poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi od primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u obliku proizvoda i usluga u iznosu od 7.334,00 kn, a u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe više su iskazana sredstva u iznosu od 2.500,00 kn koja je doznačio koalicijski partner za financiranje izborne promidžbe, jer su iskazana u okviru vlastitih sredstava i u okviru primitaka od donacija). Rashodi za financiranje izborne promidžbe u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 767.369,00 kn, što je 1.380,00 kn više od rashoda iskazanih u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe. U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi nastali nakon sastavljanja Financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe u iznosu od 8.714,00 kn (od čega se 8.300,00 kn odnosi na zakup javnih površina i 414,00 kn na troškove platnog prometa i bankarske naknade), a nisu evidentirani rashodi za izbornu promidžbu financirani iz prihoda od primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u obliku proizvoda i usluga u iznosu od 7.334,00 kn. Poseban račun za financiranja troškova izborne promidžbe, nakon podmirenja svih obveza, zatvoren je 4. veljače 2021.

Skreće se pozornost da je sporazumom o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna ukupnih troškova izborne promidžbe kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima bili evidentirani odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Stranka nositelj koalicijskog sporazuma primljene predujmove treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a ukupne rashode izborne promidžbe, po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Stranka koalicijski partner dane predujmove za financiranje izborne promidžbe u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračuna udjela u troškovima treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim računima računskog plana i obvezu prema nositelju koalicijskog sporazuma te nastalu obvezu zatvoriti s potraživanjem za dani predujam.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 818.975,00 kn. Odnose se na rashode za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 762.589,00 kn te za redovno poslovanje Stranke (usluge u vezi s promocijom Stranke na društvenim mrežama) u iznosu od 56.386,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 762.589,00 kn odnose se na rashode za promidžbu u iznosu od 710.245,00 kn, intelektualne usluge (istraživanje javnog mnijenja) u iznosu od 16.250,00 kn, zakup javnih površina u iznosu od 12.284,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (troškovi dnevnica i prijevoza na promidžbene skupove) u iznosu od 11.993,00 kn, rashode za materijal (promotivni stolovi, uredski materijal, sredstva za dezinfekciju, zaštitne maske za lice i drugi potrošni materijal) u iznosu od 7.570,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 1.511,00 kn, uređenje prostora (ukrasno bilje) u iznosu od 851,00 kn, usluge fotografiranja i fotokopiranja u iznosu od 718,00 kn te druge rashode (troškove poštarine za slanje letaka, prava korištenja softvera i biljege) u iznosu od 1.167,00 kn.

Rashodi za promidžbu ostvareni u iznosu od 710.245,00 kn odnose se na usluge oglašavanja putem elektroničkih medija (emitiranje izbornih spotova na radijskim postajama i oglašavanje na društvenoj mreži) u iznosu od 631.927,00 kn, nabavu promidžbenog materijala (plakata, transparenata, letaka, bedževa, majica i naljepnica) u iznosu od 56.760,00 kn te druge usluge promidžbe (usluge fotografiranja, postavljanja plakata i osvjetljenja te agencijske usluge) u iznosu od 21.558,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 126.303,00 kn. Vrijednosno najznačajniji odnose se na rashode za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (naknade na temelju ugovora o djelu za organizacijske i financijsko-administrativne poslove Stranke te troškove službenog puta člana Stranke) u iznosu od 68.178,00 kn, intelektualne usluge (usluge istraživanja javnog mnijenja, vođenja računovodstva i konzultantske usluge) u iznosu od 37.433,00 kn, materijal (promotivni stolovi, uredski materijal, sredstva za dezinfekciju, zaštitne maske za lice i drugi potrošni materijal) u iznosu od 8.896,00 kn te zakupnine (zakup dvorana za održavanje sastanaka, opreme te domena i servera) u iznosu od 7.550,00 kn.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 7.189,00 kn, a odnose se na negativne tečajne razlike u iznosu od 4.264,00 kn, troškove platnog prometa i druge bankarske usluge u iznosu od 2.921,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 4,00 kn. Ostvareni su za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 4.780,00 kn i redovno poslovanje Stranke u iznosu od 2.409,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi u iznosu od 3.281,00 kn odnose se na naknadu štete pravnoj osobi za neovlašteno objavljeni sadržaj i fotografije, bez ispravnog potpisa sadržaja.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2020. iznosi 963.834,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 14.683,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 978.517,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.006.846,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Financijska imovina	15.583,00	1.006.846,00	6 461,2
1.1.	Novac u banci i blagajni	15.583,00	1.006.846,00	6 461,2
	Ukupno imovina	15.583,00	1.006.846,00	6 461,2
2.	Obveze	900,00	28.329,00	3 147,7
2.1.	Obveze za rashode	900,00	28.329,00	3 147,7
3.	Vlastiti izvori	14.683,00	978.517,00	6 664,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	15.583,00	1.006.846,00	6 461,2

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora veća je za 991.263,00 kn. Odstupanja se odnose na povećanje novca u banci i blagajni koji je u odnosu na stanje iskazano početkom godine veći za 991.263,000 kn ili 6 361,2 % (zbog neutrošenih ostvarenih prihoda u 2020.), obveza za 27.429,00 kn ili 3 047,7 % (najvećim dijelom zbog nepodmirenih obveza prema dobavljačima za obavljene usluge) te vlastitih izvora za 963.834,00 kn ili 6 564,3 % (zbog ostvarenog viška prihoda u 2020.).

Financijska imovina u iznosu od 1.006.846,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu u poslovnoj banci.

Obveze u iznosu od 28.329,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima (za savjetodavne, knjigovodstvene i grafičke usluge, usluge snimanja i objava na društvenim mrežama te usluge platnog prometa) u iznosu od 22.746,00 kn, prema osobama izvan radnog odnosa (naknada putnih troškova za službeno putovanje) u iznosu od 3.190,00 kn te za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 2.393,00 kn. Koncem 2020. dospjele su obveze u iznosu od 3.054,00 kn, a obveze u iznosu od 25.275,00 kn nisu dospjele. Obveze su u cijelosti podmirene početkom 2021.

Vlastiti izvori u iznosu od 978.517,00 kn odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju).

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 28. rujna do 8. prosinca 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/39, 111/96, 164/98, 36/01, 28/06 – Odluka o nedavanju vjerodostojnog tumačenja i 1/07)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Statut i Program Stranke
7. Program rada i Financijski plan za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjereno je ostvarenje i iskazivanje prihoda iz svih izvora u skladu s propisima i djelatnosti političkih stranaka te računska točnost dokumentacije na temelju koje su evidentirani rashodi. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

1.1. Skupština Stranke donijela je u prosincu 2019. Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. te u prosincu 2020. njihove izmjene i dopune.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020. planirani su prihodi u iznosu od 2.439.406,00 kn i rashodi u iznosu od 1.454.334,00 kn. U Financijskom planu te Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020. planiran je očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2019. (odnosno godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan) u iznosu od 17.000,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., višak prihoda za prijenos u sljedeće razdoblje iznosio je 14.684,00 kn te je u jednakom iznosu Izmjenama i dopunama Financijskog plana trebalo planirati očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2019. (odnosno godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan). Odredbama članka 16. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, a navedeni rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskom planu iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnji program rada za 2020. sadrži ciljeve i planirane aktivnosti, a njegove izmjene i dopune, uz planirane ciljeve i aktivnosti, sadrže i potrebna sredstva za njihovo ostvarivanje u ukupnom iznosu od 938.739,00 kn, što je 515.595,00 kn manje od rashoda planiranih Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020. Navedena razlika odnosi se na sredstva od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, koja je Stranka, na temelju Koalicijskog sporazuma i Dodatka Koalicijskom sporazumu, s posebnog računa za financiranje troškova izborne promidžbe uplatila koalicijskim partnerima. Od ukupno planiranih sredstava u iznosu od 938.739,00 kn, za sudjelovanja na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor (izborna promidžba) planirano je 765.989,00 kn, za redovito javno iznošenje stavova Stranke i druge aktivnosti 153.200,00 kn te za organizacijske troškove Stranke (troškovi knjigovodstvenih i bankarskih usluga te sitnog inventara) 19.550,00 kn.

U navedenom Programu uz planirane aktivnosti rashodi nisu navedeni prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije zbog čega je otežano praćenje ostvarenja Godišnjeg programa rada. Na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) navedene su aktivnosti na koje se rashodi odnose. Usporedbom aktivnosti navedenih na računima za robu i usluge s izvještajima o troškovima za financiranje izborne promidžbe te isplatama s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe utvrđeno je da u pojedinim slučajevima podaci o aktivnostima na koje se rashodi odnose nisu usklađeni, odnosno na pojedinim računima kao aktivnost navedeno je sudjelovanje na izborima, a računi nisu plaćeni s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe, nego s redovnog računa Stranke ili je kao aktivnost navedeno redovito javno iznošenje stavova Stranke, a plaćanje je obavljeno s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti podatke o rashodima planiranim financijskim planom i sredstvima potrebnim za ostvarivanje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada. Također, preporučuje u godišnjem programu rada, uz planirane aktivnosti, navesti rashode prema vrstama utvrđenim računskim planom za neprofitne organizacije, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Nadalje, preporučuje na svim računima za robu i usluge ispravno navesti aktivnost na koju se odnose ostvareni rashodi, kako bi se omogućila potpuna kontrola korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja

Pojedini prihodi i rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima, a pojedini prihodi nisu evidentirani i iskazani na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 275.480,00 kn, a odnose se na prihode za financiranje izborne promidžbe za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu od 187.203,00 kn i redovitih političkih aktivnosti u iznosu od 88.277,00 kn. Prema podacima iz Evidencije o primitku donacija za financiranje izborne promidžbe od 14. lipnja do 3. srpnja 2020. (Obrazac IZ-D-IP) te Izvješća o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe od 10. lipnja do 4. kolovoza 2020. (Obrazac IZ-DP-IP), primljeni su dobrovoljni prilozi (donacije) u obliku proizvoda i usluga (transparent, maske za lice i oglašavanje) od tri fizičke osobe u vrijednosti od 7.334,00 kn, što nije evidentirano u poslovnim knjigama ni iskazano u financijskim izvještajima.

Primljene dobrovoljne priloge (donacije) u obliku proizvoda i usluga trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na računu prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), a ostvarenu tržišnu vrijednost proizvoda i usluga na pripadajućim računima rashoda (prema vrsti rashoda).

U okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba u poslovnim knjigama evidentirana su i u financijskim izvještajima iskazana sredstva doznačena od jednog koalicijskog partnera prema Koalicijskom sporazumu za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 2.500,00 kn. S obzirom na to da navedeni prihod nije donacija te da su prihodi od drugih koalicijskih partnera prema navedenom sporazumu evidentirani na računu tekućih prihoda od povezanih neprofitnih organizacija, na isti način trebalo je evidentirati i navedena sredstva u iznosu od 2.500,00 kn.

Prema podacima iz poslovnih knjiga i Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 154.775,00 kn, a odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu od 147.945,00 kn i članarina u iznosu od 6.830,00 kn. Navedeni podaci o ukupnom iznosu uplaćenih članarina i članskih doprinosa istovjetni su podacima iskazanim u Evidenciji o primitku članarine/članskog doprinosa od 1. siječnja do 31. prosinca 2020., ali su podaci o uplaćenim članskim doprinosima i članarinama različiti. Prema podacima iz navedene Evidencije, uplaćeni su članski doprinosi u iznosu od 99.460,00 kn i članarine u iznosu od 55.315,00 kn. S obzirom na navedeno, potrebno je uskladiti podatke o iznosu uplaćenih članarina i članskih doprinosa u poslovnim knjigama i Evidenciji o primitku članarine/članskog doprinosa sa stvarnim podacima, kako bi podaci o navedenim prihodima u poslovnim knjigama bili evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na pripadajućim računima računskog plana za neprofitne organizacije.

U okviru rashoda za računalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima rashodi za uslugu registracije naplatne domene fizičke osobe (člana Stranke) u trajanju od jedne godine u iznosu od 625,00 kn. Račun za navedenu uslugu ispostavljen je 1. rujna 2020. Usluga se odnosi na razdoblje od rujna 2020. do kolovoza 2021. Spomenute rashode trebalo je evidentirati u poslovnim knjigama razmjerno broju mjeseci korištenja usluge registracije domene, i to u 2020. (od rujna do prosinca) na računu rashoda za računalne usluge u iznosu od 156,00 kn, a razliku u iznosu od 469,00 kn na računu rashoda budućih razdoblja. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2020. više su evidentirani i iskazani ukupni rashodi u iznosu od 469,00 kn.

Prema odredbama članaka 7. i 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitne organizacije temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija (osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora); informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja, a neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbama članka 6. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode, a računi su razvrstani na razrede, skupine, podskupine i odjeljke.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i rashode u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazivati u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Financijski izvještaji

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Financijski plan i Godišnji program rada za 2020. te njihove izmjene i dopune i Izvešće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u 2020. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. U vrijeme obavljanja revizije Državnom uredu za reviziju dostavljen je Financijski plan Stranke za 2020. te njegove izmjene i dopune, koji su doneseni na sjednicama Skupštine Stranke u studenome 2019. i prosincu 2020., a sadrže Plan prihoda i rashoda (uključujući očekivani rezultat poslovanja na 31. prosinca 2019. i najviši postotak preraspodjele sa stavke rashoda), Plan zaduživanja i otplata, Obrazloženje Financijskog plana te Postupak za donošenje izmjena i dopuna financijskog plana.

Bilješke uz Bilancu nisu sastavljene. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose, a obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina i pregled stanja i rokova dospijea dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (*leasing*).

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Bilješke uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji te u Očitovanju navodi da će u vezi s utvrđenim nepravilnostima i propustima, koji se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2019.	Objaviti Statut Stranke u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama i Statuta Stranke.	31. 3. 2021.	provedeno
2.		2019.	Donijeti kodeks etike kojim bi se uredili pravila ponašanja, postupanje u slučaju sukoba interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, kojih se trebaju pridržavati članovi Stranke.	31. 3. 2021.	provedeno
3.	Godišnji program rada	2019.	U godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	21. 12. 2020.	djelomično provedeno
4.		2019.	Na računima za robu i usluge navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, odnosno voditi poslovne knjige na način koji omogućuje kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.	21. 12. 2020.	djelomično provedeno
5.	Prihodi	2019.	Izdavati potvrde i voditi evidencije o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	1. 1. 2020.	provedeno

Obrazloženje danih preporuka koje su djelomično provedene daje se u nastavku.

- U Godišnjem programu rada navedeni su ukupni rashodi za financiranje pojedine aktivnosti, ali nisu navedeni prema vrstama i izvorima financiranja.

- Na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) navedene su aktivnosti na koje se rashodi odnose. Usporedbom aktivnosti navedenih na računima za robu i usluge s izvještajima o troškovima za financiranje izborne promidžbe te isplatama s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe utvrđeno je da u pojedinim slučajevima podaci o aktivnostima na koje se rashodi odnose nisu usklađeni, odnosno na pojedinim računima kao aktivnost navedeno je sudjelovanje na izborima, a računi su plaćeni s redovnog računa Stranke ili je kao aktivnost navedeno redovito javno iznošenje stavova Stranke, a plaćanje je obavljeno s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju, koje nisu u cijelosti provedene.

1.2. Stranka je prihvatila status naloga i preporuka iz prošle revizije.